

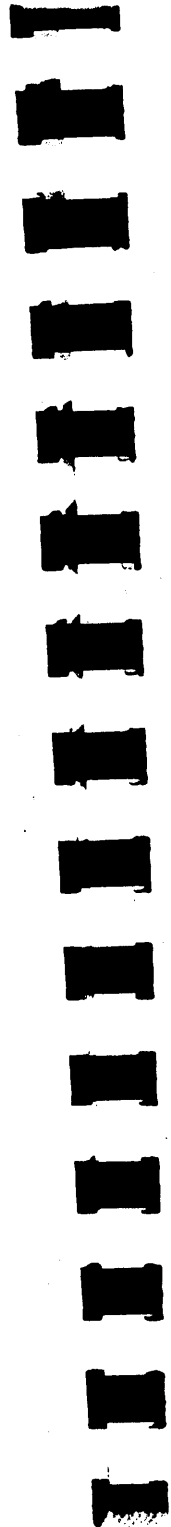
Proqram Əməkdar elm xadimi, Beynəlxalq
informativləşdırma Akademiyasının akademiki, Tarix elmləri
doktoru, professor A.A.Xələfovun ümumi redaktəsi ilə
hazırlanmışdır

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL
NAZİRLİYİ AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİ YANINDA
AZƏRBAYCAN ALİ ATTESTASIYA
KOMİSSİYASI BAKI DÖVLƏT
UNİVERSİTETİ

3356.01-Kitabxanaşünaslıq,
bibliografyaşünaslıq, və kitabşünaslıq
ixtisası üzrə doktorantura və
dissertanturaya qəbul imtahanı proqramı

Bakı - 2013

PROQRAMIN ÜMUMİ HİSSƏSİ

**Kitabxanaşünashq, bibliografiyaşünashq
və kitabşünashq**

Tərtib edən: A.A.Xələfov, Əməkdar elm xadimi,
Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının
akademiki, tarix elmləri doktoru, professor

A.A.Xələfov

MÜNDƏRİCAT

- İzahlı qeyd
Giriş
Mövzu 1. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslığın elmi fənn kimi metodoloji əsasları
Mövzu 2. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslığın elmi ixtisas kimi statusu
Mövzu 3. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslığın qarşılıqlı əlaqəsinə baxışların təkamülü
Mövzu 4. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslıq elmlər sistemində
Mövzu 5. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslığın metodologiyası
Mövzu 6. Sənəd anlayışı
Mövzu 7. Oxucu – kitab, sənəd məhsullarının istifadəçisi-dir
Mövzu 8. Elektron kitabxana
Mövzu 9. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslığın normativ bazası
Mövzu 10. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq üçün ümumi əhəmiyyətə malik təşkilati problemlər
Yoxlama sualları
Mühüm ədəbiyyatın siyahısı

İZAHLI QEYD

İxtisas üzrə namizədlik imtahanı dissertantın nəzəri və professional hazırlıq səviyyəsini, kitabxanaşünas bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslığın əsas nəzəri-təcrübi problemlərini, faktiki materialı, onun formalaşması və inkişafı tarixini, mövcud elmin ümumi konsepsiyası və metodoloji məsələləri haqqında biliklərini meydana xarmalıdır. İmtahan verən ixtisası üzrə minimum ədəbiyyatı bilməli, elmi ədəbiyyat və elmi tədqiqat metodlarına yiyələnmək səviyyəsini nümayiş etdirməlidir.

İxtisas üzrə namizədlik imtahanının strukturu Təsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İxtisas üzrə proqram iki – ümumi və xüsusi hissəyə ibarətdir.

Ümumi proqram 05.25.03 ixtisasına aid bütün məsələləri işıqlandırır. Xüsusi proqram kitabxanaşünas bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslıq ixtisaslarının ayrı-ayrı tərkib hissələrinə toxunur. İmtahanda aspirantın (cəmcə almaq üçün öz əsərini təqdim edən adam) göstərdiyi biliklərin həcmi proqramda əhatə olunmuş məsələlərlə məhdudlaşmır. O, proqramdan əlavə özünün dissertasiya mövzusu ilə bağlı materialları sərbəst əldə etməklə təqdim olunan mövzunun nəzəriyyəsini, tarixini, müasir vəziyyətini, problemlərini bilməlidir. Aspirant, həmçinin proqramın mövzularında əks olunan bütün məsələlər üzrə (hətta proqrama daxil edilə bilməyən) yeni ədəbiyyatı bilməlidir. İxtisas fənni üzrə namizədlik imtahanı adətən dissertasiya müdafiə olunan yerdə verilir. İmtahan komissiyasının qərarı ilə bu imtahan biletlə və ya bilet keçirilə bilər. Aspiranta cavab verməyə hazırlaşması üçün imtahan vərəqləri verilir ki, onlar da imtahandan sonra bilet müddətində saxlanılır. İmtahanda ixtisas üzrə namizədlik

saxlanılır. İmtahanda ixtisas üzrə namizədlik minimumu proqramından istifadə etməyə icazə verilir. İmtahan komissiyasının qərarı ilə ixtisas fənni üzrə imtahan materialının həcmi və elmin bölmələrindən asılı olaraq ümumi qiymət qoymaq şərti ilə iki-üç dəfəyə keçirilə bilər.

Aspirantın bilik səviyyəsi dördballı sistem üzrə qiymətləndirilir: «əla», «yaxşı», «kafi», «qeyri-kafi». Müsbət qiymət o zaman verilir ki, imtahan verən minimum – proqram çərçivəsində dərin, davamlı biliyini göstərsin. Aspiranta üç sual verilir: biri minimum – proqramın ümumi hissəsindən, o biri ixtisasın profilinə uyğun tərkib hissəsinə aid əlavə proqramdan, digər sual isə tədqiqatın mövzusunə uyğun. Bir sessiya ərzində imtahanın təkrar verilməsinə icazə verilmir. İmtahan komissiyasının qərarından beş gün ərzində elmi işlər üzrə prorektora şikayət verilə bilər.

Üzürlü səbəbdən imtahanda iştirak edə bilməyən aspirant prorektorun icazəsi ilə cari sessiya ərzində namizədlik imtahanını verə bilər.

Namizədlik imtahanının verilməsi Azərbaycan AAK tərəfindən müəyyənləşdirilmiş şəhadətnamə forması ilə təsdiqlənir. Əgər bu imtahan sonuncudursa, o zaman onun verilməsi yerinə əvvəlki imtahanın verilməsi haqqında şəhadətnamə vahid şəhadətnamə ilə əvəzlənir. Namizədlik imtahanı üzrə komissiya rektor (baş direktor) tərəfindən təyin olunur və tərkibində sədr (adətən prorektor, ETİ direktoru) və üç-dörd üzv olur: dissertasiya şurasının sədri (sədr müavini), müvafiq kursu aspirantlara oxuyan professorlar, buraxılış kafedralarının müdirləri. Əgər komissiyanın iclasında ən azı biri elmlər doktoru olmaqla iki mütəxəssis iştirak edərsə, komissiya imtahan götürməyə səlahiyyətlidir. Ümumi proqram BDU-nun professoru, Əməkdar elm xadimi, BMT yanında İnformasiyalaşdırma Akademiyasının akademiki, tarix elmləri doktoru A.A.Xələfov tərəfindən tərtib olunmuşdur.

GİRİŞ

Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslığın vahid elmi ixtisasda kompleks halda birləşdirilməsini şərtləndirən tarixi şərait. Kitabın böyük qüvvəyə çevrildiyi müasir informasiya cəmiyyəti şəraiti kitabın nəşri, toplanıb, qorunub saxlanması və yayımı ilə məşğul olan elm sahələrinin vahid, kompleks elm sahəsində birləşdirilməsini, aparılan tədqiqatların əlaqələndirilməsini ön plana çəkir, tarixi bir proses kimi qarşıya qoyur. Kitabxanaşünaslığın, biblioqrafiyaşünaslığın və kitabşünaslığın tarixinin öyrənilməsi bu mühüm kitab elmlərinin genetik qohumluğunu aşkara çıxarır. Hər üç elmin tədqiqat obyektinin eyniliyi də elmlərin tarixi əlaqəsini şərtləndirir. Bu fənlər blokunun «sənəd informasiyası» ixtisaslar qrupunda bu qrupun isə texniki elmlər sinfində yerləşdirilməsinin zəruriliyinin elmi cəhətdən əsaslandırılması.

İxtisaslar üzrə namizədlik imtahanlarına verilən tələblər. Kurs üzrə ədəbiyyat siyahısı.

Mövzu 1. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslığın elmi fənn kimi metodoloji əsasları

Elmin tərifi. Elm mədəniyyətin tərkib hissəsi kimi, onun qeyri elmlərdən: saxta elm, yalançı elm; təcrübələr; etiqadlar; incəsənət; texnikalar və mədəniyyətin digər tərkib hissələrindən fərqli cəhətləri. Elm və bilik sahəsi: bu anlayışların oxşarlığı və fərqi. Elmin vəzifəsi. İnstitutlaşdırma və elmin səviyyəsi. Elmin xüsusiyyətləri: obyektivlik, qaydaya salmaq, səmərəlilik, etibarlılıq, beynəlmiləçilik, əhatəlilik, şərtlilik, unifikasiyalılıq, varislik, sürətlilik, impulsivlik, inkişaf, hüdudsuzluq və digərləri. Elmin funksiyaları: təsvirilik, qnesoloji, proqnozlaşdırma.

Elmin əsas əlamətləri: predmet, nəzəriyyə və qanunların mövcudluğu. Elmin əlavə əlamətləri. Bu əlamətlərin kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıqda iştirakı. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın elmi fənn kimi müqayisəli şərh və analizi.

Mövzu 2. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslığın elmi ixtisas kimi statusu

Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın fəaliyyət və bilik sahəsi kimi şərh və bu şərh etmənin tənqidi. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslığa elm kimi nihilist yanaşmanın tənqidi. Bu elmi fənlərin sərbəst, subyektiv şərhinin tənqidi. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın həqiqi statusunun müəyyənləşdirilməsinin asılı olduğu amillər.

Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın xüsusi tədqiqat predmetinin mövcudluğu. Kitab-

xanaşunaslıq, biblioqrafiyaşunaslıq, kitabşunaslıqın obyekt və predmetinin qarşılıqlı əlaqəsi metodoloji problem kimi.

Kitabxanaşunaslıq, biblioqrafiyaşunaslıq, kitabşunaslıqın müstəqil nəzəriyyəsinin mövcudluğu. Kitabxanaşunaslıq, biblioqrafiyaşunaslıq, kitabşunaslıqda qanun, qanunauyğunluq, prinsip və meyarların işlənməsi.

Elmi fənn kimi kitabxanaşunaslıq, biblioqrafiyaşunaslıq, kitabşunaslıqın statusunun tanınması.

Kitabxanaşunaslıq, biblioqrafiyaşunaslıq, kitabşunaslıqı vahid elmi ixtisasda birləşdirməyə imkan verən amillər və ümumi cəhətlər.

Mövzu 3. Kitabxanaşunaslıq, biblioqrafiyaşunaslıq və kitabşunaslıqın qarşılıqlı əlaqəsinə baxışların təkamülü

Kitabxanaşunaslıq, biblioqrafiyaşunaslıq, kitabşunaslıqın bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi məsələsinin zəruriliyi. Yazı və kitab istehsalı tarixi ilə bağlı məsələlərin birləşdirilməsi, onun cəmiyyətdə vəzifələrinin müəyyənləşdirilməsi və vahid sahədə qorunması (XVI əsr, K.Qesner; XVII əsr – Leybnis, V.N.Tatişev, M.Denis; XIX əsr – Q.Peno və b.). Biblioqrafiya, kitabxana işi və kitabşunaslıqın «biblioloqiya», «biblioqrafiya» və s. anlayışlarında identifikasiyası, elmlər elmi kimi «kitab sözlüyü» (V.Q.Anastaseviç) haqqında təsəvvür. Ş.Bryun (1780-1867), K.M.Ber (1792-1876), F.K.Ler (1738-1809), V.S.Sopikovun (1765-1818) baxışları və onların digər müəlliflər (N.M.Lisovski, A.M.Lovyaqin, N.M.Somov, B.S.Bodnarski, A.Q.Fomin, E.N.Dobryinski, N.V.Rusanov, İ.V.Novosadski, A.A.Sidorov, E.L.Nemirovski, İ.E.Barenbaum, N.M.Sikorski, R.S.Qilyarevski və b.) tərəfindən inkişaf etdirilməsi.

Kitabşunaslıq və biblioqrafiyaya kitabxanaşunaslıqın hissəsi kimi baxılması. (M.Şrettinger, K.Dzyaço, F.Eyxler, A. fon Xarnak, Q.Leydinqer və digər xarici kitabxanaşunaslar).

A.A.Pokrovski, V.A.Nevskinin baxışları və onların əsərlərində kitabxanaşunaslıqın geniş traktovkası və əsaslandırılması.

Kitabşunaslıq konsepsiyasının biblioqrafiyanın və kitabşunaslıqın hissəsi kimi əsaslandırılması (R.Fik, A.M.İoffe, L.Q.Djaxay, N.A.Slyadnev, E.L.Nemirovski, İ.E.Barenbaum və digər müəlliflər). Bu mövqenin dövlət uçot-qeyd biblioqrafiya orqanlarının ədəbiyyat təsnifatında, kitab ticarəti şəbəkəsinin vahid ədəbiyyat təsnifatı sistemində əks olunması.

Kitabxanaşunaslıq, biblioqrafiyaşunaslıq, kitabşunaslıqın nisbi muxtariyyət konsepsiyası (Y.V.Qriqoryev, A.A.Xələfov)

Kitabxanaşunaslıq, biblioqrafiyaşunaslıq, kitabşunaslıqın qarşılıqlı təsiri və əlaqələri haqqında konsepsiya. (A.İ.Barsuk, O.P.Korşunov, Y.N.Stolyarov, A.A.Xələfov və digər müəlliflər.)

Mövzu 4. Kitabxanaşunaslıq, biblioqrafiyaşunaslıq və kitabşunaslıq elmlər sistemində

Elmlər sistemində kitabxanaşunaslıq – biblioqrafiyaşunaslıq – kitabşunaslıq kompleksinin yerinin müəyyənləşdirilməsinin zəruriliyi. Müxtəlif təsnifat sistemlərində bu və ya digər nəzəri konsepsiyalar kimi onların yerinin təsbit edilməsi. Bu təsnifat sistemlərinin metodoloji baxımdan natamamlığı.

Müxtəlif nəzəri təsnifat sistemlərində kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın yeri. Bu təsnifatların metodoloji baxımdan natamamlığı.

Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq fənlərinə ictimai, pedaqoji, informasiya, filoloji, texniki, kulturoloji və s. fənn kimi baxılması haqqında fikirlər. Bu fikirlərin analizi. Sənəd kommunikasiyaları haqqında elmin tərkib hissəsi kimi kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq haqqında müasir təsəvvürlər, bu təsəvvürlərin analizi.

Sənədin istifadəçilərlə və kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslığın digər tədqiqat elementləri ilə qarşılıqlı əlaqəsi adları çəkilən fənlərin sənəd kommunikasiya sistemlərinə aidiyyətinin əsas amilidir. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq predmetlərinin sənədşünaslığın birinci və ikinci qanunlarına tabe edilməsi.

Sənədin istifadəçiyə və kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq obyektinin digər elementlərinə təsiri – sadalanan fənlər blokunu sənəd – kommunikasiya sistemləri sinfinə daxil edən amillər.

Sənəd – kommunikasiya sistemləri haqqında elmlər sinfinin sosial kommunikasiyalar haqqında elmlər sahəsinə aid edilməsi. Bu konsepsiyanın mənbələri D.Didro (1751), Butenşon (1802), A.Amper (1834), P. Otle (1895), A.M.Lovyaqin (1923), Q.Leydinqer (1928), R.Klut (1970), R.S.Qilyarevski (1971), A.V.Sokolov (1982), O.P. Korşunov (1980), Y.N.Stolyarov, A.A.Xələfovun əsərlərində.

Sosial kommunikasiyalar haqqında elmin ictimai elmlər sistemində yeri (Y.N.Stolyarov, 2002).

Kitabxanaşünaslığın, biblioqrafiyaşünaslığın və kitabşünaslığın humanitar elm kimi öyrənilməsi (A.A.Xələfov, 2002). Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslıq fikirlərinin təşəkkülü və inkişafı. Qədim dövrlərdə və orta əsrlərdə Azərbaycanda kitab və kitabxanalar. «Avesta», «Kitabi-Dədə Qorqud», «Alban tarixi» kitabları Azərbaycan kitabının qiymətli yadigarları kimi. Azərbaycanın görkəmli mütəfəkkirləri: Nizami Gəncəvi, Xaqani Şirvani, Xətib Təbrizi, Bəhmənyar, Nəsrəddin Tusi, Şah İsmayıl Xətai, Rəşidəddin kitab və kitabxana haqqında. Azərbaycanda dövlət, dini və şəxsi kitabxanaların meydana gəlməsi. Qədim Azərbaycanın kitab və kitabxana mədəniyyəti. Azərbaycan kitabının əlyazma kitablarından çap kitablarına qədər keçdiyi yol.

Prof. A.A.Xələfov, prof. Z.H.Əliyev, prof. B.V.Allahverdiyevin tədqiqatları.

Mövzu 5. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslığın metodologiyası

Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın metodologiyası haqqında düzgün elmi baxışın əhəmiyyəti.

Metodologiya anlayışının çoxmənalılıığı. Kitabxanaşünaslığın (biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq) metodu anlayışının ümumi elmi məzmunu. Bu elmin fənlərə təbiiq olunan xüsusi idraki metod və metodikalarından fərqi.

Metod (tədqiqatın başlanğıc əsası, mühakimə üsulu və elmi bilik sisteminin əsaslandırılması mənasında başa düşülən) və nəzəriyyənin qarşılıqlı əlaqəsi: nəzəriyyənin keçmiş tədqiqatın nəticəsinin başlanğıc nöqtəsi kimi çıxış

etməsi və növbəti tədqiqatların şərtlərinin müəyyənləşdirilməsi.

Metod qarşıya qoyulmuş məqsədə çatmağın yolu kimi. Metod tədqiqatın çıxış nöqtəsi kimi. Metod kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın problemlərinin obyektiv anlaşılmasına nail olmaq üçün üsul və qaydaların məcmusu kimi.

Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıqda xüsusi metodların mövcudluğu haqqında məsələ. A.N.Vaneev, A.L.Qoldberq, V.S.Kreydenko, A.V.Sokolov, İ.E.Barenbaum, A.A.Beloviç, Q.K.Puzikov, A.Y.Çer nyak, O.P.Korşunov, A.A.Xələfovun baxışları.

Bu fənlərin kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın (ümumiləşmiş mənada) ayrılıqda metodunun mövcudluğu.

Mövzu 6. Sənəd anlayışı

Sənəd, sənəd ehtiyatı kitabxanaşünaslıq – biblioqrafiyaşünaslıq – kitabşünaslığın ümumiləşmiş anlayışı kimi.

Xarici və milli ədəbiyyatda «sənəd» anlayışının şərh-i. P.Otle və onun davamçılarının baxışları. «Sənəd» anlayışının həcmi. «Sənəd» anlayışının ontoloji və fenomenoloji statusu. Sənəd substansional və funksional mənada. Əslinə və əslinə uyğun olmayan: stasionar və mobil; sinxron (o cümlədən əks edilmiş və təkrar çap edilmiş) və matrisa; diskret və kontinual; kafi və mürəkkəb; sadə və çətin; orijinal və surət sənədlər. Sənədin statusunun digər mühüm əlamətləri.

Sənədin semantik, siqnik, sintaksis və pragmatik tərtibinə görə təsnifatı.

Sənədin maddi tərtibinə görə təsnifatı. Sənəd maddi daşıyıcıda. İnformasiyanın maddi daşıyıcıya bölünməsinin əsasları. Kitab sənədin əsas forması kimi. Energetik daşıyıcıda sənəd. Elektron sənəd, onun definə olunması və təsnifatı problemi.

«Elektron sənəd», «elektron kitab», «elektron nəşr» anlayışlarının müəyyənləşdirilməsi problemi. Kitabxanaşünas, biblioqrafiyaşünas və kitabşünasların bu anlayışlara münasibəti. İ.E.Barenbaum, R.S.Qilyarevski «kitab» və «sənəd» anlayışlarının qarşılıqlı əlaqəsi tədqiqatlarının qanunauyğunluğu, elektron kitabın hazırlanması və yayılmasının informasiya texnologiyalarının kitabşünaslıq aspektlərinin dərk edilməsi haqqında. Müasir sənəd nəşri və sənəd yayımı meylini müəyyən edən əsərlərin redaktəsi, yığılı, çoxaldılması proseslərinin kompüterləşdirilməsi. «Virtual» kitab mağazası. Elektron nəşrlərin təsnifatı problemi.

Dünyanın və ölkələrin sənəd ehtiyatlarının ümumi sistemində kitab, kitabxana, biblioqrafik ehtiyatların yeri.

Mövzu 7. Oxucu – kitab və sənəd məhsullarının istifadəçisidir

Sənəd məhsullarının istifadəçisi – bu sistemdə onların xolistik funksiyasını yerinə yetirən kitabxana, biblioqrafiya, kitab fəaliyyəti komponentidir. İstifadəçinin kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq sahəsinə daxil olma məqamı. Oxucu probleminin qoyuluşu və öyrənilməsində Rusiyanın təcrübəsi. Rusiyada inqilabqədərki və sonrakı tarixi dövrlərdə oxucuşünaslıq prob-

lemlərinin tədqiqi. Bibliososiologiya. Bibliopsixologiya. N.L.Rubakin – bibliososiologiya və bibliopsixologiyanın klassikidir. Bibliopedaqogika.

«Kitabxana» sistemlərinin elementi kimi kitabxana istifadəçisinin tədqiqi. Sənəd – informasiya tələbatçısının qarşılıqlı əlaqəsi bibliografyanın çıxış nöqtəsi kimi. Kitabşünaslıqda oxucuşünaslıq konsepsiyaları.

Kitab və mütaliə sosiologiyası. XX əsrin ikinci yarısında onun inkişafı. əsas nəticələr, vəzifələr. Oxucu və hipermetn. Multimediyadan istifadə problemləri. Mütaliə, sənəddən istifadə; oxucular, istifadəçilər problemlərini tədqiq edən əsas müəlliflər dairəsi.

Azərbaycanda oxucu probleminin öyrənilməsi. Prof. A.A.Xələfovun oxucu və istifadəçi haqqında fikirləri.

Mövzu 8. Elektron kitabxana

Kitabların elektron nəşrə transformasiyası. Elektron (offlayn, onlayn) sənəd ehtiyatının meydana gəlməsi. 1990-cı illərdə elektron kitabxanaların yaranması. Elektron kitabxana kitabxana, bibliografiya, kitab daxil olmaqla sənəd kommunikasiyalarının müxtəlif altsistemlərinin simbiozu kimi. Elektron kitabxanaların konsepsiyasının işlənməsinin təkamülü və müasir vəziyyəti. Elektron kitabxana ideyasının nəzəri və konseptual əsaslandırılmasında kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslığın vəzifələri. Elektron kitabxana konsepsiyasının işlənməsində və reallaşdırılmasında Y.L.Şrayberq və A.İ.Zemskovun rolu.

Azərbaycanda elektron kitabxanaların yaranması ideyaları, onların nəzəri əsaslarının hazırlanması. Bakı

Dövlət Universiteti «Kitabxana işinin kompüterləşdirilməsi» elmi tədqiqat laboratoriyasının bu sahədəki fəaliyyəti.

Mövzu 9. Kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslığın normativ bazası

Normativ baza anlayışının məzmunu. Kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq, kitabşünaslıqda normativ hüquqi aktlar. Kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq, kitabşünaslıq fəaliyyətində dövlət qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi və inkişafı problemləri. Qanuni normativ bazanın vəziyyəti.

«Kitabxana işi haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanunu. Onun dövlət sənədi kimi əhəmiyyəti.

Normativ terminoloji baza SİBİD-in təkmilləşdirilməsi problemləri, SİBİD terminologiyasının USD və beynəlxalq standartlar sisteminə uyğunlaşdırılması.

Mövzu 10. Kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslıq üçün ümumi əhəmiyyətə malik təşkilati problemlər

Kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq, kitabşünaslıq sahəsində elmi tədqiqat işlərinin təşkili. Elmi tədqiqat mərkəzləri. BDU-nun Kitabxanaçılıq-İnformasiya fakültəsi, Azərbaycan Milli Kitabxanası, AMEA-nın Elmi kitabxanası və s. Elmi tədqiqat fəaliyyətinin formaları. Elmi tədqiqat və elmi pedaqoji kadrların hazırlanması. Aspirantura. Doktorantura. 05.25.03 ixtisası üzrə dissertasiya şuraları. Kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq, kitabşünaslıq üzrə elmi əsərlər çap edən təşkilatlar. BDU-nun Kitabxanaçılıq-İnformasiya fakültəsi, Azərbaycan

Milli Kitabxanası, AMEA-nın Elmi kitabxanası və s. Dövri elmi nəşrlər, onlarda 05.25.03 ixtisasına xas olan problematikanın əks olunması.

Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq sahəsində elmi məktəblər. A.A.Xələfovun elmi kitabxanaşünaslıq məktəbi.

YOXLAMA SUALLARI

1. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığa elmi fənn kimi baxılmasına metodoloji yanaşmalar.
2. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın elmi ixtisas kimi statusu.
3. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın qarşılıqlı əlaqələrinə baxışların təkamülü
4. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın qarşılıqlı əlaqələrinə baxışların təkamülü
5. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın metodologiyası.
6. Sənəd kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın baza anlayışı kimi.
7. Biblioqrafik informasiya, kitabxana və çap məhsullarının funksiyalaşdırılması sferası kimi sənəd kommunikasiya sistemləri.
8. «Rusiyanın elektron kitabxanaları» milli proqramı.
9. Kitab – kitabxana – biblioqrafiya haqqında dövlət qanunvericiliyi
10. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın ümumi və xüsusi cəhətləri.
11. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq sahəsində ETİ-nin təşkili.
12. Sənəd kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın ümumiləşmiş anlayışı kimi.
13. Elektron sənəd elmi anlayış kimi.

16. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın qarşılıqlı əlaqəsi problemləri.
17. Kitab (sənəd) məhsullarının oxucusu (istifadəçisi)
18. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq sahəsində elmi məktəblər.
19. SİBİD-in təkmilləşdirilməsi problemləri, onun USD-yə uyğunlaşdırılması.
20. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq termino sistemi
21. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslığın kəşif sferasında müzakirə məsələləri

MÜHÜM ƏDƏBİYYATIN SIYAHISI Azərbaycan dilində: Kitabxanaşünaslıq

İsmayılov X. Kitabxana menecmentinin əsasları (Dərs vəsaiti).- B.: BUM.- 2005.- 200 s.

İsmayılov X. Azərbaycanda kitabxana işinin metodik təminat sisteminin inkişaf tarixi (1918-2000).-B.,2000.- 446s.

Kazımov R.Ə. Kitabxana işinin iqtisadiyyatı: Dərs vəsaiti.- B.BDU, 2004.- 87 s.

Kazımov R.Ə. Kitabxana iqtisadiyyatı.- B.- 1997

Knyaz A. Şəxsiyyətin formalaşmasında bədii ədəbiyyatın rolu (Azərbaycan kitabxanalarının materialları əsasında). Monoqrafiya.- B.: BUN, 2005.- 298 s.

Rüstəmov Ə.M. İnformatika:Dərslik.- B.,2002.-511 s.

Xələfov A.A. Azərbaycanda kitabxana işinin tarixindən (1870-1920).- B., 1960.- 187 s.